

Jarní zasedání Evropské federace lékařských akademií (FEAM) 2015 s výrazným přispěním ČLA

Dne 13. května 2015 se v budově Singer-Polignac Fondation na Avenue Georges Mandel konalo v Paříži s podporou Fondation de l'Académie de Médecine (FAM) a Fondation Singner-Polignac jarní zasedání Evropské federace evropských akademií (FEAM). Hlavním tématem bylo zdraví mládeže pod názvem *Adolescent Health: investing in the future*. Setkání bylo pozoruhodné tím, že umožnilo výměnu informací mezi předními odborníky z různých oborů od pediatrie přes psychiatrii až po veřejné zdravotnictví, a to za přítomnosti předních lékařských kapacit z celé Evropy včetně děkana lékařské fakulty Imperial College v Londýně, prof. Dermota Kellehera, prezidenta Singer-Polignac Fondation a člena francouzské akademie, prof. Yves Pouliquena, prezidenta francouzské lékařské akademie, Prof. Jean-Yvese Le Galla a dalších kapacit včetně zástupců Ministerstva práce a sociálních věcí Francie. Po uvítání a úvodních projevech hostitelů zazněly dvě plenární přednášky na obecně zdravotnická témata, týkající se mladistvých. První přednesla Dr. Jane Ferguson z Oddělení zdraví matek, novorozenců, dětí a adolescentů Světové zdravotnické organizace (WHO) a komisařka the Lancet v oblasti zdraví a prospívání (well-being) mladých lidí. Zabývala se adolescencí jako periodou vývoje, kritickou k položení základů dobrého zdraví a prevence chronických onemocnění v dospělosti. Shrnula výstupy programů Světové zdravotnické organizace zaměřených na mládež celého světa. V druhé přednášce profesorka Sally Davies, vrchní lékařská úřednice a vědecká poradkyně Ministerstva zdravotnictví Spojeného království doplnila předchozí přednášku pohledem z národní perspektivy ve Velké Británii.

Po kávové přestávce následovalo symposium zaměřené na vědu a výzkum duševního zdraví adolescentů, jemuž předsedal bývalý prezident FEAM a dnes ředitel Národního ústavu duševního zdraví (NUDZ) v Klecanech, Prof. Cyril Höschl, a někdejší přednosta psychiatrie Nemocnice Sv. Anny (Saint Anne) v Paříži, kde byl také mimochodem počátkem 50. let minulého století poprvé podáván chlorpromazin, prof. Jean Pierre Olié. Sekci zahájil prof. Marcel Rufo z pedopsychiatrického oddělení Nemocnice v Marseille přehledem výzkumu adolescentních krizí. Následovaly více méně souhrnné zprávy o postupujícím výzkumu v oblasti poruch příjmu potravy, o nichž referoval prof. Stephan Zipfel, děkan lékařského vzdělávání a přednosta vnitřního lékařství na Univerzitě v Tübingen. Prof. Zipfel je zároveň prezidentem německé koleje psychosomatického lékařství.

Sebevražednosti a možnostem její prevence se věnovala prof. Danuta Wasserman, přednostka Katedry veřejného zdravotnictví na Karolinska Institutu ve Stockholmu a členka vědecké rady NUDZ v Klecanech. Pedopsychiatr prof. Bruno Falissard, který je zároveň profesorem biostatistiky v INSERMu a člen francouzské Lékařské akademie, přednesl příspěvek o zneužívání alkoholu a drog mezi mladistvými, jež je celoevropsky na vzestupu a představuje do budoucna jakousi časovanou bombu, mimochodem i vzhledem k tomu, že je rizikovým chováním pro rozvoj jiných poruch, včetně duševních. Na podobnou notu (kouření adolescentů jako rizikový faktor pro rozvoj kardiovaskulárních chorob později v životě a přehled současné evidence o elektronických cigaretách) přednášela profesorka Amanda Amos z University v Edinburghu. Velkou pozornost vzbudila vědecky fundovaná přednáška prof. Tomáše Hájka, profesora psychiatrie z Dalhousie University a staršího výzkumníka z NUDZ v Klecanech, který shrnul výsledky svých několikaleťtých studií v oblasti psychiatrické genetiky a morfologie mozku pod názvem „My parent has bipolar disorder; am I at risk? Brain imaging and clinical studies of bipolar offspring“.

Prof. Louis Gallagher, přednosta dětské psychiatrie na Trinity College v Dublinu (Irsko) předstoupil před publikum s přehledem o vztahu genů a prostředí pod názvem Genes, family, times and place: risk factors influencing brain development and mental health in ASD (poruchy autistického spektra). Sekce pokračovala i po obědě, kdy prof. Gavin Doherty ze školy výpočetní vědy a statistiky z Trinity college v Dublinu přispěl do programu pozoruhodným sdělením o výzvách ze zaujetí technologiemi v souvislosti se zdravím mladistvých (The challenge of engagement: technogy in adolescent mental health).

Následovalo subjektivní sdělení z perspektivy pacienta (dnes již zesnulý dr. Pedro Montellano, prezident GAMIAN – Global Alliance of Mental Illness Advocacy Network), po jehož příspěvku následovala panelová diskuse o duševním zdraví dospívajících. Té se zúčastnili kromě Pedra Montellana také Martin McKee z Evropského centra pro zdraví společností v přechodu z London School of Hygiene and Tropical Medicine a profesorka Sally Davies z britského Ministerstva zdravotnictví.

Po odpolední pauze se pod předsednictvím bývalého prezidenta FEAM, Španěla prof. Jesús Ángel Fernández Tresguerres Hernández a člena francouzské Akademie věd, endokrinologa z Montpelliere prof. Claude Jaffiola otevřela sekce zaměřená na obezitu, která je nyní u mladistvých v celé Evropě narůstajícím problémem s vysokým zdravotním rizikem do budoucna. Přehled o tom podal Dr. Philippe Roux, šéf evropské skupiny pro nutriční a fyzickou aktivitu, která se také zabývá dietou a zdravím, po němž ekonomické aspekty prevence obezity shrnul dr. Franco Sassi, zdravotnický ekonom OECD. Otázka obezity samozřejmě úzce souvisí s narůstající prevalencí diabetu II. typu, čemuž se věnoval prof. Philippe Froguel z Pasteurova institutu v Lille a zároveň z Oddělení genomiky obecných chorob v Imperial College London. Po něm prof. Jesus Argente, profesor pediatrie a pediatrické endokrinologie z University v Madridu, upozornil na problémy komorbidit u adolescentní obezity a na nové směry výzkumu v této oblasti. Prof. Harry Rutter z London School of Hygiene and Tropical Medicine upozornil na obezitu jakožto vážný, globálně zdravotnický problém. Po těchto příspěvcích opět následovala diskuse, jíž se zúčastnili prof. Claude Dreuw, člen francouzské Akademie a zároveň emeritní profesor University René Descartes a prof. Detlev Ganten, člen německé Národní akademie věd Leopoldina a její pracovní skupiny zaměřené na veřejné zdraví. Prof. Ganten je mimochodem také prezidentem Světového zdravotnického summitu v Berlíně.

Prof. Dermot Kelleher, prezident FEAM a zároveň člen britské Akademie lékařských věd a také děkan lékařské fakulty v Imperial College v Londýně, spolu s Prof. Bernardem Charpentierem, čestným děkanem Lékařské fakulty Paříž - jih a také členem francouzské Akademie lékařství, uzavřeli celý plodný a inspirativní den závěrečnými poznámkami, adresovanými směrem nejenom k odborné akademické obci, ale také veřejnosti a k politikům, jimž z tohoto autoritativního fóra sdělili, že zdraví, včetně duševního zdraví dětí a mládeže, neradno podceňovati, a to zejména proto, že narůstající problémy v této oblasti představují obrovsky narůstající riziko pro různá onemocnění v dospělosti a ve stáří a představují významnou socioekonomickou zátěž a výzvu pro výzkum v brzké budoucnosti. Na celém setkání byla potěšující významná účast a role ČLA při organizaci a vysoce hodnocený vědecký příspěvek, který přednesl prof. Tomáš Hájek (NUDZ).

Videozáznam z konference lze najít na

<https://www.youtube.com/watch?v=pikbnA3ODo4>

*Cyril Höschl
Past-president České lékařské akademie
Past-president FEAM*

[bez záruky]